

Általános információk:

Tanterv:

Építésztechnológiai osztatlan Mesterképzési Szak,
Építőművész alapképzési szak, Építésztechnológiai alapképzési szak

Tantárgy neve:

TERVEZÉSI STÚDIÓ 3.

Tantárgy kódja:

EPE313MN

Szemeszter:

3

Kreditek száma:

8

A heti órák elosztása:

1/0/4

Értékelés:

félévközi jegy (f)

Előfeltételek:

Tervezési stúdió 2., Épületszerkezetek stúdió 2.

Tantárgy felelős:

Dr. Rétfalvi Donát, egyetemi docens

Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-327

E-mail: retfalvi@mik.pte.hu

Munkahelyi telefon: +36 72 503650/23840

Oktatók:

Dr. Rétfalvi Donát, egyetemi docens

Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-327

E-mail: retfalvi@mik.pte.hu

Munkahelyi telefon: +36 72 503650/23840

Dr. Heidecker Adél, adjunktus

Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-314

E-mail: heidecker@mik.pte.hu

Munkahelyi telefon: +36 72 503 650 / 23840

Dr. Zilahi Péter, adjunktus

Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-314

E-mail: zilahi.peter@mik.pte.hu

Munkahelyi telefon: +36 72 503650/23810

Hajdu Veronika, tanársegéd

Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-314

E-mail: hajdu.veronika@mik.pte.hu

Munkahelyi telefon: +36 72 503650/23810

Tárgyleírás

A tárgy keretén belül a hallgatók megismerkednek a lakókörnyezet kialakításával, a lakóépületek tervezésével kapcsolatos általános kérdésekkel. A tantárgy megismerteti a hallgatókat a lakótér kialakításának követelményeivel, a beépítési módokkal és a különböző beépítési módokhoz alkalmazott lakóépület fajtákkal és az ezekre vonatkozó követelményekkel. A félév során több feladatot oldanak meg a hallgatók, jellemző lakóépület típusokkal foglalkoznak.

Oktatás célja

Az építészeti tervezés módszerének, alapelveinek elméleti és gyakorlati elsajátítása. Lakóépület tervezés módszertanának elsajátítása, nagy hangsúlyt fektetve a telepítésre, vizsgálva az épület és környezete viszonyát. Az építészeti ábrázolás és modellezés technikai fejlesztése és a terv prezentálás gyakorlása. Cél az alapvető ismeretanyag elsajátításán túl, kortárs példák segítségével helyes és korszerű gondolkodásmód, magatartás kialakítása.

Tantárgy tartalma

A szemeszter a korszerű lakóépület tervezés témáját öleli fel. A hallgatók betekintést nyernek a Magyarországon hatályos építéssel kapcsolatos törvényekbe és az építésügyi szabályozási rendszerbe. Az építészeti tervezés alkotói folyamatához szükséges elméleti ismeretanyag elsajátításával párhuzamosan a gyakorlati órákon valós környezetben, valós példafeladatok megoldásán keresztül fejlesztjük a hallgatók ösztönös értékítéletét, formaérzékét, alkotói képességét. Az előadások alkalmával megismerkednek a beépítési módokkal, a különböző beépítési módokhoz alkalmazott lakóépületek fajtáival és az ezekre vonatkozó előírásokkal, a lakótér kialakításának követelményeivel. A gyakorlati órák keretében az elsajátított elméleti tudás alkalmazására kerül sor. A csoportos foglalkozás során a gyakorlatvezetők segítik elsajátítani a tervezési folyamat analitikáját, módszereit.

A feladatok, követelmények kiadása a tematika szerint történik, melyek az előadás anyagaival, segédletekkel egyetemben a tantárgy **Neptun Meet Street** felületére feltöltésre kerülnek. A tantárgyhoz kapcsolódó információk ugyancsak ezen a felületen lesznek elérhetőek.

Számonkérési és értékelési rendszere

*A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudományegyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ)** az irányadó.*

A félév sikeres befejezésének feltétele az aktív órai jelenlét, a feladatok határidőre való elkészítése, bemutatása, az alaki és formai követelmények betartása.

A tantárgy félévközi jeggyel zárul. A félév zárása a 15. héten történik. A gyakorlati foglalkozásokon való igazolt jelenlét a tematikában rögzített aktuális munkarész bemutatásával történik! A gyakorlatvezetők jelenléti ívet/konzultációs lapot vezetnek, **megjelent**, valamint **nem jelent meg/ nem készült** bejegyzéssel. A félév során a hallgató munkájáról két alkalommal ad számot vizuális prezentáció keretében a tantárgyat oktatók szakmai zsűrije előtt.

Az értékelés GO-NO GO rendszerben zajlik (jól megfelelt és elfogadásra került, megfelelt és elfogadásra került, nem felelt meg és elutasításra került).

A GO (megfelelt) prezentációk pontozással kerülnek értékelésre az alábbiak szerint:

ciklus „1”

1. feladat terv	10 p
1. feladat makett	5 p
	GO/NO-GO
2. feladat terv	10 p
2. feladat makett	5 p
	GO/NO-GO

ciklus „2”

Félévközi feladat terv	50 p
Félévközi feladat makett	20 p
	GO/NO-GO

Megszerezhető maximum pont 100p

85 p – 100 p	100%	A (5, jeles, excellent, sehr gut)
71 p – 84 p	84%	B (4, jó, good, gut)
60 p – 70 p	70%	C (3, közepes, average, befriedigend)
50 p – 59 p	59%	D (2, elégséges, satisfactory, genügend)
0 p – 49 p	49%	F (1, elégtelen, fail, ungenügend)

A félévközi jegy megszerzéséhez szükséges félévközi munka a 15. héten zárul.

Az 1. beadáson valamilyen okból be nem mutatott/adott munka a hiányzás igazolása mellett az 1. beadást követő első órarendi alkalommal pótlendő! A nem elfogadott prezentáció(k) a vizsgaidőszak első két hetében egy alkalommal a tantárgyfelelős által kihirdetett helyen és időpontban javíthatók a TVSZ szerint.

15. hét – aláírás megszerzése (I/N):

-akinek hiányzása eléri a 30 %-ot (bármely okból, igazoltan vagy a nélkül), nem teljesítette a félévet, pótlásra javításra nem jogosult
-ha 3 db GO, akkor I, tehát aláírás, majd osztályzás (1,2,3,4,5)
-ha van NO-GO, akkor N, tehát aláírás megtagadva és javítás, pótlás a vizsgaidőszak első két hetében

V1 (16.hét) - aláírás megszerzése (I/N):

-ha GO, akkor I, tehát aláírás, majd osztályzás.
-ha NO-GO, akkor N, tehát nem teljesítette a tantárgyat, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni.

– félévközi jegy (1,2,3,4,5)

-ha a jegy 1, a tantárgy nem teljesült, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni.

Kötelező irodalom

Órai jegyzetek, segédletek, kiosztott mintapéldák

Janáky, I. 1999. A hely. Budapest: Műszaki kiadó

Le Corbusier, C. 1981. Új építészet felés. Budapest: Corvina

Gausa, M. 2001. Szabadon álló családi ház: a magánélet tere. Budapest Terc

dr. Reischl Antal: Lakóépületek tervezése, Budapest 1976 Tankönyvkiadó

Ernst Neufert; Építés- és tervezéstan, Budapest Pécs 1999. Dialóg Campus Kiadó

Bitó János: Lakóházak tervezése, Lap- és Könyvkiadó kft 2004 [\[html\]](#) [\[pdf\]](#) [\[epub\]](#)

Könyv az építészetről-A tervezés gyakorlata I. Pécs 1998 Pécsi Tanoda Alapítvány

Philip Jodidio: Architecture Now! 2001 Taschen

Schittich, C. 2000. Single family houses: concepts, planning, construction Basel: Birkhäuser

Hazai folyóiratok : Új Magyar Építőművészet; Átrium, Oktogon, Alaprajz., Metszet

Külföldi folyóiratok: A 10 (EU), The Plan (olasz), El Croquis (spanyol), Domus (olasz)

Ching, F. (1996). Architecture: form, space, & order (2nd ed). New York: Van Nostrand Reinhold

Julius Panero, Martin Zelnick (1979) Human Dimension and Interior Space: A Source Book of Design

Reference Standards ISBN 0823072711. Watson-Guptill

Francis D. K. Ching (2002) Architectural Graphics Fourth (4th) Edition. JOHN WILEY & SONS, INC.

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktatók és a hallgatók között.

Módszer:

1. folyamatos konzultáció órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett tanmenet szerint
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló otthoni munka
4. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés
5. önálló konzultáció a tárgy oktatóitól független szakemberek bevonásával

Részletes tantárgyi program és követelmények

Metodika és szempontrendszer:

A hallgatók probléma feldolgozási módszere a valóságos tervezési folyamatot modellezi (komplex probléma szemlélet = funkció-szerkezet-forma párhuzamos vizsgálata), ugyanakkor leképezi az egyetemi szintű oktatás akadémiai jellegét is (kutató-elemző munka).

Cél a csapatmunka erősítése, az ebben rejlő előnyök (több szem többet lát) kiaknázása, különös tekintettel arra, hogy az egyén felelőssége (saját terv kell, hogy készüljön) ne változzon csapat-felelősséggé. A csapatmunka tehát a ciklus „1” - „2” fázisok esetében az önálló munka közös megvitatását jelenti.

A féléves tervezési feladatok feldolgozása során a következő két fázison kell végig menniük a hallgatóknak a konzulensekkel együtt:

ciklus „1” – analízis és koncepcionálási fázis

A szemeszter első felében, elméleti órákkal, előadásokkal támogatott gyakorlati órákon a hallgatók a családiházak, lakóépületek típusait, beépítési módozatait, valamint azok térbeli kapcsolati rendszereit analizálják. Kísérleti tervezés, modellezés keretében korszerű lakótereket konstruálnak, melynek tapasztalati konklúziója alapja lesz a konkrét tervezési koncepció kialakításának. Valós helyszíneket analizálnak, koncepció tervet alkotnak különböző lakóépületekre, különböző beépítési szituációkban. A feladat megoldása során skiccek, tömegmodellek, műszaki tervek készülnek.

A koncepcióterv fázis végére túl kell esni a környezeti adottságok analízisén (helyszín, térstrukturális viszonyok, mértékadó épített környezet, településsűrűség - beépítettség vizsgálat, stb...), a telekadottságok értelmezésén (telek geometriája, tájolás), a tömegképzésen, a fő irányok, főbb funkciócsoportok meghatározásán, alaprajzi elrendezésén. Be kell mutatni a tervezési irányelveket is, különböző ábrákon, rajzokon, munkaközi makett fotókon keresztül. Az alkotói gondolkodás folyamatának dokumentálása elengedhetetlen a sikeres kommunikációhoz.

ciklus „2” – tervezési fázis

A szemeszter második fele a terv kibontásának, konkretizálásának időszak, a hallgatók az oktatók által kiválasztott koncepcióterven dolgoznak tovább, melyből a félév végére engedélyezési terv szintű dokumentációt készítenek. A félév végére kikristályosodik az épület, ahol a térképzés szoros összefüggésben alakul a kültéri kapcsolatrendszerek felderítésével. Kimunkálásra kerül a belsőépítészet és a szerkezeti csomópontok rendszere. A dokumentációhoz M:1:100 léptékű rajzok, telepítést bemutató helyszínrajz, perspektivikus látványok és modell tartozik. Az egyes munkarészek elmaradása a feladat sikertelenségét hordozza magával, tehát nem kerül értékelésre, a feladat nem tekinthető befejezettnek. A feladat része az átdolgozott telepítési rajzok és makett bemutatása is, a fejlődés látványos és jól értelmezhető bemutatásával.

Minden fázist csapatszinten (hallgatók+a konzulensek) meg kell vitatni az óra keretében:

- közös megbeszélés – az otthon végzett munka bemutatása, megbeszélése, a feltáratlan problémák felvetése, a feltárt problémákra adható válaszok elemzése
- önálló továbbgondolása a feladatnak
- közös megbeszélés – az órán végzett munka bemutatása, megbeszélése, a feltáratlan problémák felvetése, a feltárt problémákra adható válaszok elemzése

Feladatok és követelményrendszerük

1. ciklus

analízis és koncepció terv valamint makett

A bizottság külön értékeli a beadott munkánál:

- a.) A terv építészeti minőségét és helyességét.
- b.) A prezentáció feldolgozottságát, külalakját, és grafikai minőségét.

Az értékelés „GO” - „NO GO” rendszerben zajlik (jól megfelelt és elfogadásra került, megfelelt és elfogadásra került, nem felelt meg és elutasításra került). A félév teljesítéshez a munkáknak mindkét értékelési szempontból „GO” kategóriába kell esnie. Aki a 7. héten nem tudja leadni feladatát a pontok csökkentett értékéért bemutathatja a következő órendi időpontban (össz pont 80%). A „NO-GO” munkák a félévben egyszer javíthatók, pótolhatóak: a 15. heti leadáson a féléves tervvel együtt újra bemutatandók.

1. ciklus feladat formai és alaki minimum követelményei:

Beadandó:

A két beépítési módozatra készített vázlattervek feldolgozása A/3-as formában kiadott segédlet szerint

Minimum tartalom:

- koncepciókat bemutató ábrások (tér-képzés, környezetalakítás és formaképzésre vonatkozóan)
- helyszín és környezetanalízisek szükséges számban
- helyszínrajz, telepítési rajz m 1:500, m 1:250
- alaprajzok, szűk környezettel együtt m 1:200
- tömegvázlatok min: 3 db
- városrész szerkezeti modell környező beépítésekkel, morfológiával, beépítési vázlattal m 1:1000-m1:500
- tömegmodell közvetlen környezettel m 1:200

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

2. ciklus

Az 1. és 2. feladat értékelése után az oktatók kijelölik a hallgató számára azt a tervet, melyet továbbdolgozásra javasol, ez lesz a féléves terv valamint makett.

A bizottság külön értékeli a beadott munkánál:

- a.) A koncepció terv építészeti minőségét és helyességét.
- b.) A prezentáció feldolgozottságát, külalakját, és grafikai minőségét.

Az értékelés „GO” - „NO GO” rendszerben zajlik. (jól megfelelt és elfogadásra került, megfelelt és elfogadásra került, nem felelt meg és elutasításra került).

A félév teljesítéshez a munkáknak mindkét értékelési szempontból „GO” kategóriába kell esnie. A „NO-GO” munkák a vizsgaidőszakban egyszer javíthatók, pótolhatóak: a 16. héten.

2. ciklus feladat formai és alaki minimum követelményei:

Féléves tervezési feladat leadás és prezentáció:

Beadandó Minimum tartalom:

- koncepciót bemutató ábrások (térképzés, környezetalakítás és formaképzésre vonatkozóan)
- helyszín és környezetanalízisek szükséges számban
- helyszínrajz, környezetrendezési rajz m 1:500
- alaprajzok, szűk környezettel együtt m 1:100
- metszetek m 1:100
- homlokzatok m 1:100
- perspektivikus ábrák, belső téri rajzok min: 3-3 db
- telepítési modell, stilizált tömeggel (javított - átdolgozott) m 1:500
- tervhez tartozó épület modell m 1:100

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

A hallgatók a leadásokon (és a javításain) a kihirdetett szempontrendszer teljesítésével és az órák látogatásával szerzi meg a jogot az aláírásra, a tartalmi szakmai bírálatra, tehát érdemjegy szerzésére. A kritériumok meglétét a mellékelt gyűjtőlapokon regisztráljuk. Az a hallgató, melynek a kritériumok közül bármelyik is hiányzik a javítási lehetőségek után is, annak féléve nem teljesítettnek minősül, a tárgy aláírása megtagadásra kerül, a tárgyat egy későbbi szemeszterben újra fel kell vennie.

Eszközök, technikák:

A félév során készítendő feladatok kivitelezése kizárólag manuális technikával történik. A megfelelő technikák kiválasztásában, alkalmazásában, ötvözésében a gyakorlatvezetők iránymutatása a mérvadó. A cél minden esetben a minőségű műszaki ábrázolásmód, valamint az egyéni kifejezőmód kialakítása.

A gyakorlati órákra az órai munkavégzéshez szükséges eszközökkel kell érkezni. (rajzeszközök, skiccpausz, rajztábla, párhuzamvonalzó, stb.)

Oktatói csoportbeosztás:

Csoport 1.

EPE313MN-LA-01 Tervezési stúdió 3.: Rétfalvi Donát dr.

Csoport 2.

EPE313MN-LA-02 Tervezési stúdió 3.: Hajdu Veronika

Csoport 3.

EPE313MN-LA-03 Tervezési stúdió 3.: Zilahi Péter dr.

Csoport 4.

EPE313MN-LA-04 Tervezési stúdió 3.: Heidecker Adél dr.

Program heti bontásban

1.Hét	Hétfő 9.30-11.00	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „1”	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	-
Szeptember 2.	Bevezető előadás, Regisztráció, Orientációs hét	Regisztráció, Orientációs hét

2.Hét	Hétfő 9.30-11.00	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „1”	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Szeptember 9.	1. Bevezetés az építészeti tervezésbe. Településrendezési alapok, oldalhatáron álló beépítés épület és telkének viszonya, funkcióelemzés, a funkciókapcsolatok térbeli megjelenése, szerkezeti összefüggései	1. feladat oldalhatáron álló családi ház analízis, környezetelemzés, telepítés

3.Hét	Hétfő 9.30-11.00	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „1”	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Szeptember 16.	2. Zárt sorú beépítésű lakóház beépítés épület és telkének viszonya, funkcióelemzés, a funkciókapcsolatok térbeli megjelenése, szerkezeti összefüggései	1. feladat oldalhatáron álló családi ház koncepcióalkotás, makett

4.Hét	Hétfő 9.30-11.00	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „1”	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Szeptember 23.	3. Telepszerű beépítés, Sorház, láncház, átriumház, beépítés épület és telkének viszonya, funkcióelemzés, a funkciókapcsolatok térbeli megjelenése, szerkezeti összefüggései	1. feladat oldalhatáron álló családi ház a koncepció véglegesítése, makett

5.Hét	Hétfő 9.30-11.00	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „1”	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Szeptember 30.	4. Családi házak főbb teherhordó szerkezete, használati terek főbb méretei	2. feladat zárt sorú családi ház analízis, környezetelemzés, telepítés / 1. feladat beadás

6.Hét	Hétfő 9.30-11.00	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „1”	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Október 7.	5. Kortárs lakóépületek elemzése, tetőformálás, tömegalakítás	2. feladat zárt sorú családi ház a koncepcióalkotás, makett

7.Hét	Hétfő 9.30-11.00	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „1”	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Október 14.	6. Környezet - Tér - Épület kapcsolatok, The human scale	2. feladat zárt sorú családi ház a koncepcióalkotás, makett

8.Hét	Hétfő 9.30-11.00	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „1”	Előadás	Gyakorlat
Metodika	elméleti előadás	konzultáció és önálló munka
Október 21.	7. Összefoglalás	2. feladat zárt sorú családi ház a koncepcióalkotás, makett

9.Hét	ŐSZI SZÜNET	
ciklus „1”	önálló munka	
Október 28.	2. feladat zárt sorú családi ház a koncepció véglegesítése, makett	

10.Hét	Hétfő 12.00-15.45	
ciklus „2”	Gyakorlat	
Metodika	önálló munka	
November 4.	2. feladat beadás / 3. feladat Az oktatók által kijelölt terv kidolgozása, továbbtervezése, konzultáció	

11.Hét	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „2”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
November 11.	tervkidolgozás

12.Hét	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „2”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
November 18.	Végleges tervkidolgozás

13.Hét	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „2”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
November 25.	Végleges tervkidolgozás

14.Hét	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „2”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
December 2.	Végleges tervkidolgozás

	szorgalmi időszak utolsó hete
15.Hét	Hétfő 12.00-15.45
ciklus „2”	Gyakorlat
Metodika	
December 9.	EZ A FÉLÉVES TERV BEADÁS VÉGLEGES HATÁRIDEJE

	vizsgaidőszak 1. hete
16.Hét	Hétfő 9.00-10.00
V1	
Metodika	prezentáció
December 16.	(pótlás, javítás)

Ezen tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartjuk, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatjuk. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst, valamint az intézeti koordinátort lehet keresni a szorgalmi időszakban.

dr. Rétfalvi Donát
tantárgyfelelős

Pécs, 2019.09.01.